

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3314/2020
25.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милован Ђурић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва „Ерозија“ АД Ваљево, чији је пуномоћник Банко Ивковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1044/19 од 09.07.2020. године, у седници већа одржаној 25.11.2021. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1044/19 од 09.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 317/18 од 29.01.2019. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење туженог бр. .. од 30.08.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. .. од 08.11.2012. године и анекс уговора о раду бр. 2 од 18.07.2013. године, што је тужени дужан да призна и трпи, и да се обавезе тужени да тужиоца врати на послове НК радника у радној јединици „ББ“. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 125.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1044/19 од 09.07.2020. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву П1 317/18 од 29.01.2019. године, у ставу првом изреке и поништено решење туженог бр. .. од 30.08.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. .. од 08.11.2012. године и анекс уговора о раду бр. 2, закључен 18.07.2013. године, што је тужени дужан да призна и обавезан је тужени да тужиоца врати на послове НК радника у радној јединици „ББ“. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима поступка садржано у првостепеној пресуди, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 182.000,00 динара, док је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 125.750,00 динара, одбијен као

неоснован. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, побијајући и одлуку о трошковима поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је потпуно и правилно применио одредбе процесног закона, које су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, тако да се ревизијом неосновано указује на битну повреду одредба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на пословима НК радник у Радној јединици „ББ“ по уговору о раду од 08.11.2012. године и анексу тог уговора од 18.07.2013. године. Решењем туженог бр. .. од 30.08.2017. године, тужиоцу је отказан уговор о раду јер се није изјаснио на понуду за закључење уговора о раду – пречишћен текст, који му је понуђен ради премештаја на друго одговарајуће радно место због потреба процеса и организације рада. Према разлозима оспореног решења, тужени је упутио тужиоцу писану, образложену понуду за закључење анекса уговора о раду у циљу премештаја на други одговарајући посао дана 01.08.2017. године због потребе процеса и организације рада, уз рок од 8 дана за изјашњење на понуду. Разлози за измену уговорених услова рада су усклађивање уговора о раду са Колективним уговором туженог бр. .. од 28.02.2017. године и новим Правилником о организацији и систематизацији послова бр. .. од 13.04.2017. године. Тужилац је упозорен о последицама пропуштања одговора на понуду, али се на понуду није изјаснио у року од 8 дана и нији потписао нови уговор о раду. Такође, тужиоцу је уговор о раду отказан и због неоправданог пропуштања да поднесе захтев за процену радне способности, сагласно чл. 8. и 9. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и чланом 20. став 2. тач. 1, 2. и 13. Уговора о раду. Послодавац је имао у виду да тужилац има здравствене сметње, које су утврђене од стране Здравственог центра Ваљево, Кабинет за неурологију, јер се од 2006. године лечи од епилепсије о да по упутставу послодавца, тужилац није подносио захтев за процену радне способности организацији надлежној за послове запошљавања. Наиме, тужилац је покренуо поступак ради утврђења процене радне способности дана 27.03.2014. године, али тај поступак је обустављен 13.05.2014. године, након изјаве тужиоца о одустајању од даље процедуре утврђивања инвалидитета. Тужилац је по други пут поднео захтев за утврђење инвалидитета 23.05.2014. године, али је услед одустајања тужиоца, поступак и по том захтеву обустављен 11.12.2015. године. Пре доношења оспореног решења, тужени је дана 10.07.2017. године, упутио тужиоца да се обрати Националној служби за запошљавање ради категоризације инвалидитета, што је тужилац пропустио. На тај начин је по оцени послодавца, својом кривицом учинио повреду радне обавезе или недисциплине утврђене уговором о раду, и то неизвршавање одлука и налога директора или непосредног руководиоца (тачка 1. уговора); неспровођење одлука послодавца (тачка 2. уговора); непријављивање

послодавцу околности које утичу или би могле да утичу на обављање послодавца (тачка 13).

Током поступка је утврђено да је тужени је 10.07.2017. године упутио тужиоца у Националну службу за запошљавање, да се одмах по пријему упутства јави тој служби, ради процене инвалидитета. Због немогућности да закаже неуролошки преглед благовремено, дана 01.08.2017. године, тужилац није могао да комплетира медицинску документацију и да по упутству послодавца, спроведе поступак пред Националном службом за запошљавање ради утврђивања инвалидности. Такође, на тексту понуде за закључење уговора о раду – пречишћен текст бр. .. од 27.04.2017. године чији је саставни део нацрт анекса уговора о раду бр. .. од 27.04.2017. године, тужилац је службеном белешком потврдио да је дана 01.08.2018. године примио пречишћен понуде, као и анекс уговор о раду који је заведен под бр. .. од 31.07.2017. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да се тужилац у остављеном року од 8 дана, није изјаснио на понуду за измену уговорених услова рада, што се сматра одбијањем понуде за закључење анекса уговора о раду, због чега је по оцени суда настао отказног разлога из члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду. Исто тако, првостепени суд закључује да је по упутству послодавца, тужилац без оправданог разлога одбио да поднесе захтев ради процене радне способности, што представља непоштовање радне дисциплине, услед чега је послодавац запосленом могао да откаже уговор о раду, применом члана 179. став 4. Закона о раду – због одбијања лекарског прегледа и процене радне способности. По оцени првостепеног суда, послодавац није био у обавези да тужиоцу упути упозорење, јер суд сматра да отказни разлог из члана 179. став 4. Закона о раду, није отказни разлог дисциплинског карактера. Стога је закључио да је оспорено решење законито и одбио тужбени захтев за враћање тужиоца врати на рад.

Супротно, по оцени другостепеног суда, одбијање запосленог да изврши анализу свог здравственог стања, има карактер отказног разлога дисциплинског карактера, у ком случају постоји обавеза послодавца да запосленог упозори о разлозима за отказ уговора о раду, у смислу одредбе члана 180. ст. 1. и 2. Закона о раду, што је у конкретном случају изостало и што оспорено решење чини незаконитим. Такође, по оцени другостепеног суда понуда из члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду, за закључење анекса уговора о раду није била одређена ни конкретна, због чега одбијање такве понуде не представља разлог за отказ из члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду. Другостепени суд је понуду за закључење анекса уговора о раду тумачио у складу одредбом члана 32. Закона о облигационим односима, према коме понуда, односно предлог за закључење уговора треба да садржи све битне састојке уговора, тако да би се прихватањем таквог предлога уговор могао закључити.

Врховни касациони суд прихвата правно становиште другостепеног суда.

Уговор о раду из члана 33 Закона о раду је формалан уговор, тако да понуда за измену уговорених услова рада (анекс уговора), треба да садржи све битне елементе анекса уговора о раду, да би се такав уговор могао закључити. Сходно наведеном, уколико понуда не садржи разлоге за измену уговора, ни одредбе уговора које се мењају, као у овом случају, отказ је незаконит. Супротно ревизијским наводима, упоштени навод да се понуда даје због усклађивања појединачних уговора о раду са Правилником туженог и Гранским колективним уговором, као ни чињеница да су

тужиоцу понуђени одговарајући послови, и по оцени ревизијског суда нису довољни, јер за наведене чињенице тужилац није могао да зна у фази која је претходила закључењу анекса, па самим тим није био упознат са битним елементима анекса уговора о раду. Стога је правилна оцена другостепеног суда да је тужилац имао право да одбије такву понуду, те да је отказ уговора о раду, на основу члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду, незаконит.

Правилна је оцена другостепеног суда да је отказни разлог из члана 179. став 4. Закона о раду– одбијање лекарског прегледа и процене радне способности, отказни разлог дисциплинског карактера, тако да је постојала обавеза послодавца да пре отказа, по том основу, запосленом упуту упозорење о разлозима за отказ, у смислу члана 180. ст. 1. и 2. Закона о раду, што тужени није учинио, због чега је тужиочево право на одбрану повређено, па је и из тог разлога отказ незаконит. При томе, тужилац није одбио лекарски прегледа и процену радне способности, с обзиром да 31.07.2017. године због недостатка термина код неуролога и немогућности обављања специјалистичког прегледа, није могао да комплетира своју медицинску документацију, дакле, његов недолазак на преглед био је оправдан.

Имајући у виду да је тужиоцу незаконито престао радни однос, тужени је у обавези да га врати на рад применом члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка није основан, будући да одговор на ревизију није био нужан и неопходан, те тужиоцу не припада право на накнаду трошкова тог поступка, у смислу одредбе члана 165. ЗПП, а у вези члана 154. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић